

საქართველოს საბჭოთაო
ტვილისი
საბჭოთაო

გ ი ტ ო ლ ა რ ი ტ ო

(ბალადა საარჩევნო სინამდვილიდან)

ქართული
ზინალიური

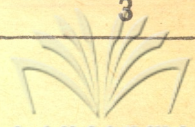
ჩიტო ცნობილადის წერილი გიტო ბობოლაძისადმი

ჩემო თვალის ჩინო,
 ყურის მარგალიტო,
 სოფელ ნაწუქნარის მკვიდრო,
 ბობოლაძე გიტო!
 ქალაქიდან წერილისა გწერ
 ცნობილადე ჩიტო:
 დრო მოვიდა არჩევნების,
 თვალი უნდა სჭყიტო,
 შენც ქე იცი, არჩევნებში
 კენჭი გვიწევს თითო,
 სხვის ნაკლები არც მე ვარ და
 არც შინ. ჩემო გვრიტო!
 აღმასკომში შეიარე,
 მდივანს უნდა ჰკითხო,
 მან სიები საარჩევნო,
 ალბად, გამოგვიცხო.
 შევ სიაში არ ჩაგაგდოს:
 ღარიბი ხარ ვითომ,
 იცე-მოიცივი კონკები—
 ზევით, ქვევით თითო,
 თუ რომ ძველი არ გაქვს, უნდა
 განგებ გამოსცვითო,
 ქალამნიდან ფეხის ცერი
 უნდა გამოსთითო;
 თავმჯდომარეც მოიკითხე,
 თავში რომ აქვს ხვითო:
 მან ზაფხული გაატარა
 ცხარე ოფლის ღვრითო,
 ხის ჩრდილებში გვერდზე გდებით,
 ხვრინვით მარშის კვრითო,
 არც სად გზები გააკეთა,
 მიწის შეწვინვითო,
 არც სად ხრამზე ხიდი გასდო,
 შედ რომ მიმითითო,
 არც სად კლდე ჩამოუშლია,
 თუნდ წერაქვის კვრითო,
 ორლობებში დაძვრებით,
 ტალახი რომ გსვრითო,
 ის კი ზედაც არ გადმოდის
 თავის ეზო-ზვრითო;
 მისგან მაინც ხმა მიიღო,
 იქნებ, იბეჯითო!
 გაუსვი და გამოუსვი
 მელისის კუდითო,
 ვითომ მისი ერთგული ხარ,
 სამაგიეროს ზღვითო:
 ხმას თუ მოგვემს, შენც ხმას მისცემ,
 რას გაყვედრის ვითომ!
 მდივანსა და თავმჯდომარეს
 კბილი რომ მოსცვითო,
 შინ ქელესშიც დაჰვატიყე
 და დასტვირთე ძღვენითო,
 ღვინო ზორბათ დააძალე,
 უნდა გამოგვიტორო,
 შენი საქმე ამ ხრიკებით
 უნდა გამოირთო...
 რა ხელდახელ იქნება,
 რა სა...

როცა მიხვალ არჩევნებში,
 ყველა წესის ცვითო,
 სხვებთან ერთად, შენც ხმას აძლევ,
 არაფერიც ვითომ!
 ვინც ხმა მოგცა, ხმასაც მისცემ,
 სამაგიეროს ზღვითო,
 თან სიცილით დააყოლებ:
 „შენც-სუ, მეც სუ: ქვითო!..“
გიტოს პასუხი ჩიტოს
 ჩემო ჩიტო, ჩემო გვრიტო,
 ჩემო მარგალიტო,
 ცნობილადეც შემოგვევლოს
 ბობოლაძე გიტო,
 ნეტავ, ამ წუთს გვერდში მყავდე
 და ან წინ, რომ გვევრიტო,
 ნამეტანი სიყვარულით,
 ვაი, თუ ჩაგკენიტო!..
 უშორესად ამისაგან
 მსურს მეც მოგიკითხო:
 რავა მყევხარ, სულის კლიტეც,
 გაზაფხულის კვირტო,
 რასაც შენ მწერ, მეც მასვე გწერ,
 ვინძლო არ გამეკიცხო,
 ჩემთვის დიდი იმედი ხარ,
 აი, იმ მთის სისხო!
 საქმე ცოტა (უღდათ არის,
 იქნებ გამომიწყო:
 აქეთ მე დავტრიალდები,
 შენ იქ უნდა მისცხო,
 ცენტრში საქმე მომიგვარე,
 ფეხი რომ არ ვიღრძო:
 ნახე ვინმე, მიეც ქრთამი,
 სულ რომ გაიცივითო,
 შენთვის ჩემთვის საარჩევნო
 ხმა იშოვე, თითო!
 გაძრომა და გამოძრომა
 შენ ქე იცი, ღვითო,
 საქმეს თუ ხელი მოჰკიდე,
 მთებს აიღებ ძვრითო,
 „ტყე-კოტი“-თ მდიდარი ხარ,
 მასში სახის სვრითო,
 ფერადი „გუბნი პომად“-ის
 ტუჩებზე გაკვრითო,
 სისხლ-დანალევეს ემსგავსები
 და მთვრალს მისი სმითო,
ვამპირს გეგხარ, იმ ღამურას,
 ისე დაჯირითობ!..
 საარჩევნო კომისიას
 უნდა მიაკითხო,
 წევრებსა და თავმჯდომარეს
 თუ რამ ვერ დასცივითო,
 ვინმე „ტენნიკურს“ ხომ ნახავ,
 ცნობილს კალმის სმითო,
 ჯერ მიუღდექ-მოუღდექი,
 ფრთხილად უნდა ჰკითხო:
 — ქალი კაცთან თანაწორი
 ხომ კი არის ხმითო,
 ქონებრივდა, გონებრივდა
 თუ სხვა უფლებებითო?!.

და გაუბი მასლაათი
 აქეთ თუ იქითო,
 შემდეგ უცხად შეუბრუნე
 სიტყვა გადაკვრითო:
 — ალბათ, უკვე დაიღალეთ
 სიის შედგენითო!..
 საარჩევნო კამპანიას
 თანაუგრძობ ვითომ:
 მეც მახსენებ, შენთან ერთად,
 ხმა რომ გვინდა, თითო...
 შევ სიაში ხომ არა ვართ,
 უნდა გამოჰკითხო.
 თუ ვართ, სთქვი თუ—შეცდომხა—
 შუბლში ხელის კვრითო,
 — ვინც ეს საქმე ჩაიღინა,
 თავში თუ აქვს ხვითო!
 არა, ჩვენც ხომ თავებს ვირჩენთ
 ჩვენ-ჩვენი შრომითო,
 დაქირავებული შრომით
 რომ ვსარგებლობთ, მიტომ,
 ცოტა რამ თუ „გვეფინჩება“,
 ვინ დავგძრახავს მითო!..
 თუ დღეს საშახურში არ ვართ,
 რას ვაშავებთ ვითომ?
 დრო მოვა და ჩვენც ჩავდებთ,
 კავშირშიც ჩათვლითო!..
 შრომის ბირჟაში ვწერივართ,
 იქ ცოტას თავს ვირობთ:
 შინ რომ საქმეს მოვათავებთ,
 იქით მივეჯირითობთ,
 ბირჟის გამგეს სალაშს მივსცემთ:
 „როგორ ბრძანდებითო?!“
 სამსახურში ხომ გავგვზავნი?“
 ვაცდენთ შეკითხვითო.
 თავს ასწევს და გადმოგვხედავს:
 „ცოტას დაგვიციდითო!..
 აღრიცხვაშიც ვავტარდებით,
 წიგნში წაჩხრეკითო;
 „სტრახკასასაც“ მივაკითხავთ:
 ცოტას წავცინცილოთ.
 დღითი დღე რომ ვიმეორებთ
 ასე, ბედის ცდითო,
 ამდენი საქმის მოღვაწეთ
 ხმაც არ გვქონდეს თითო?
 კითხვას ისე დაუყენებ,
 ქუხდეს მიწის ძვრითო,
 შედ უარიც ვერ გაბედოს
 ვერას მიქინითო,
 უღვაშებში ჩაიცინოს,
 გულშიც ხიცინითო...
 — ანდუყაფარ ანტონოვიჩ,
 თქვენ რას იცინითო?
 იქნებ რასმე მე დამეცინით,
 თვალში არ მოგდითო?!
 — ახ, რას მბრძანებთ, ბეჟანოვნა,
 ამ სიტყვით, სჩანს, მცდითო!
 თქვენი მალმერთებელი ვარ.
 ნუ თუ ვერ მიხვდითო?!

უტყუარი ნიუანი

ქართული
ზოგადი მოთქმა

„შემჩნეულია, რომ კოოპერატიულ სავაჭროების ნოქ-
რები თვითონ ინაწილებენ თბილელ მანუფაქტურას“.
(ვაზეთებიდან).

- ალბად ისინი კოოპერატივის მოსამსახურებია!
- საიდან იცი?
- ვერა ხედავ, როგორი ჩაცმული არიან?

დავდნი კაცი, აღარა ვარ
გულის ანთებითო...
ნეტის ატანა არ ძალმიძს,
მო, მომიჩოჩდიტო!...
ერთი პროშტი გაჰყვეს ჰაერს,
კიდევ თითო-თითო....
ერთი კიდევ! კიდევ ერთი!...
აზოვნა ჩუმის ხმითო....
და აზარტში რომ შევიდეს,
უცბათ ადექითო:
— გვინახულეთ!.. შიატოვით
კიდევ ამის თქმითო,
ხმის მოცემის შეპირებით
და დასტურის სმითო,
სიაში შეტანის აღთქმით,

შევში ამოშლითო!...
ო, რა ხელდახელი არის,
რა სამაგალითო,
როცა მიხვალთ არჩევნებში,
ყველა წესის ცვითო,
სხვებთან ერთად, შენც ხმას მისცემ,
არაფერიც ვითომ!...
ანდუყაფარ ანტონის-ძეც
იქვე დაგურთვითო,
მას გულში ხომ იმედი აქვს,
სანაცვალოს ზღვითო,
შენც სიცილით დააყოლებ:
„შენც სუ! მეც სუ! ქვითო“...
—:—

ლმერთმა ტკბილად დაგაბეროთ...
ნორჩი ახალ-წლითო,

საარჩევნო კამპანიის
ამ ტკბილი სიზმრითო.
წაიკაპიწეთ მკლავები,
დაიტვირთეთ ხმითო,
თუ უცბათ არ ჩაგივარდათ
კოვზი ნაცარშითო,
ჩემო გულის თივითიკებო,
თვალის ფარჩა-ჩითო,
ყურის მარჯან-მარგალიტო
და ოცნების ჩიტო,
ნაზუქნარის ნამედუქნევ,
ბობოლაძე გიტო,
და შენც ბეჟან-ქალაქიფხე,
ცნობილაძე ჩიტო!...

დავლა

ქართმა ჩემმა მეგობარმა (სახელია მისი სავლემ) განმიცხადა: „არ მსურს თავი პარსვა თუ არ დავისწავლემ“.

— პარსვა? ვკითხე: ესე იგი, დალაქობა გსურს ისწავლო.

რა სჯობია, აბა მითხარ: თბილ დუქანში ტკბილი ლუქმა, ათიოდე პირს გაპარსავ, დანარჩენ დროს ზიხარ უქმად!

— რომ არ იცი, — ვუპასუხე, — კაცო, პარსვა რომ არ იცი? „დავისწავლი თუ არ ვიცი. გადავსწავით მე ეს მტკიცეთ.“

ვინც დალაქობს ეს მითხარი მზა დალაქათ დაიბადა?... დალაქობა დედის მუცლით ხომ არ დაშყვა, ხოზიკ, მათა?...

გავხსნი დუქანს, შევუდგები მუშაობას ნელა-ნელა. დავისწავლი მეც ხელობას, ასე სწავლობს, ძმაო, ყველა...“.

ბმპრი ვკიცხე, მაგრამ სავლემ ჩემი არა დაიჯერა. მიემატა ამ ჩვენს ქალაქს სადალაქო ერთიც „მირა“.

ზის იქ სავლემ შემკობილი დალაქურად თეთრ საფარში, წინ სარკე სდგას ვებერთელა და ხელსაწყო გასპარსი.

—:—

აბმრ კარიც შემოადეს, შემოისმა ნელი ხველა. სავლემ მარდათ, პირველ მუშტარს სავარძელი მიაშველა....

ააქაფა საბონ-წყალი. სამართებელს უსვამს ღვედეებს, დასტრიალებს პირველ მუშტარს და თავს ასე აიმილებს:

„დაჰკა, სავლემ, ჩამოუსვი, ჩამოუსვი ლოყას ნელა, ცოტას გასტრი... არა უშავს შეცდომებზე ვსწავლობთ ყველა“.

ჩამოუსვა გაბედულად, მაგრამ, ვაი, ამ დასვებას ერთი ნესტო შერჩა კაცს იქ, სადაც ორი ნესტო ება....

წამოვარდა ზეზე კაცი, (მოხდიოდა სისხლის დვარი), ქუდიც აღარ წაუღია, მიაღწია მაგრად კარი.

დაჯდა სავლემ სავარძელზე, თავი ასე ინუგეშა: „შეცდომებზე უნდა სწავლა... არა უშავს, არა უშავს“.

კვლავ კრიკინით შემოადო აქ ვილაცამ დუქნის კარი, და სარკის წინ, ჩვენმა სავლემ დააჯინა კვლავ მუშტარი.

კვლავ გაუსვა ფრთხილად დანა, გაღესილი დანა, ბასრი, (სამართებელს თუ დააჭერს კანს კი არა, ბაწარს გასტრის-)

დაუსვა და... ეხლა უკვე სამართებელს პირს ქვეშ მიჰყვა, არც მეტი და არც ნაკლები, ახალ მუშტარის ცალი ლოყა“.

ცოტა შეკრთა ეხლა სავლემ, შეუხვია ლოყა მუშტარს, სთქვა: „სათუთი რამ ყოფილა, აუძაღლდეს სული მის მკვდარს...“

ეჰ, ჰა, რა ვქნათ, არა უშავს, ამნაირი საქმეც ხდება: ვინც არაფერს არ აკეთებს. რა თქმა უნდა, ის არ სცდება“.

მომრმ, რომ გაისტუმრა, ზის და ეხლა შემდეგს ელის, მართლაც კარზე მას მიადგა მეგობარი ძველის - ძველი.

მყის მიაჩნდა ამ მეგობარს ჩვენმა სავლემ სავარძელი და საპარსავ ხელსაწყოებს ისევ მარდათ მიჰყო ხელი.

მოუარა დალაქურად დაწვზე ხელი მიაბაჩა, მისი აზრით, მეტად ფრთხილად ამოუსვა ყელზე დანა,

და... რაღა ვსთქვა, სიტყვა მე აქ რაღა ბევრი გავაგრძელო, ააიქიოს გაისტუმრა მეგობარი უსახელო.

ეს ამბავი მე ტყუილად, როდი ვსთქვი და მოვიგონე, სავლეს ნათქვამს, ჩვენში ხშირად მეტად ხშირად გაიგონებ.

„შეცდომებზე ვისწავლითო“... „ვინც არ შრომობს, არ სცდებაო“... „შეცდომები უნდა გვექნეს, ახალი რამ არსდებაო“.

მართალია, არას ვამბობ, ვინც მუშაობს — იგი სცდება, მაგრამ ზოგჯერ, დამეთანხმეთ, ამნაირი საქმეც ხდება,

რომ — მუშაკი ზოგიერთი სულ აფუტებს, მუდამ სცდება, ზარალი კი, რა თქმა უნდა სახელმწიფო ზურგზე ხდება.

შეცდომისთვის კაცს არ დავსჯით, მაგრამ თუ კი, როგორც სავლემ, დაშვებული შეცდომების გასწორება არ ისწავლეს..

თუ დღეს ერთი გააფუტე, ხვალ მეორე, ზეგ მესამე, და იმ დალაქ სავლესავით საქმეს „ჭირი მოაჭამე“,

არ 'მეცდებიტო', თუ გამსახლში მოვათავსებთ ასეთ მუშაკს და შეცდომით რომ არ გაძვრეს, მიუყენებთ მცველათ გუშავს.

ხოზიკა.

რ ა ი ნ ღ ი „უ შ ი უ ა რ ი“

ქ რ ი მ ნ ე უ ლ ი
ზ ი გ ლ ი რ ო ტ ე ჯ ა

— აი, ერთად ერთი კაცი, რომელსაც თვითკრიტიკის არ ეშინია!

აფრიალე მაგი დროშა,
მოიტეხე კისერია.
რასაც მაგით ქარს გაიტან
„ხელის გულზე მიწერია“.

მუშკორის ჩივილი

რაღაი მუშკორობა გადავსწყვიტე, თავი აღარ დამიზოგია და ვინც კი პატარა გული მომაყვანია ყველე გავწერე გაზეთში. ვაგზავნე და ვაგზავნე ყოველდღე ორ-ორი ზაკანზოი წერილი, მარა თქვენც არ მომიკვდით, ერთი პუკარი რომა არ დამიბეჭდეს იმ ურჯულოებმა! რაღაი ერთი ამოვიკვირი გუნებაში, მინდოდა რომე ჩემი ნაწერები ენახა საზოგადოებას, მარა არ იქნა და ვერ ველირსე! განა არა ჩემი დესპინე მეუბნებოდა: „გლახა პოჩერკი გაქეს და არ დაგიბეჭდავენო“, მარა რომ არ დოუჯერე! მარტო მარკის ფულმა გამაწყალა კაცი! დღეში ორი აბაზის პური ალხენით ეყოფოდა ჩემს ხიზანს, მარა დავნაყე კეკუა და რაღაი.. მერე რამდენს და-

ვექადნე: ასტე გიზამ, ისტე გიზამ თქვა და ხახვიც ვერ წავაჭერი ყურზე! ვაი, რავე შევრცხვი და რავე მევიჯაყე კაცი!.. ბოლოს ვიფიქრე: რაღაი ვახეთებმა არ დამიბეჭდეს, მოდი ახლა და „ტარტაროზში“ გავაგზავნი წერილს თქვა. დავწერე სატარტაროზო ჩოორნავოი წერილი და რაღაი მე დესპინე პოჩერკს მიწუნებდა, მას გავაპოჩერკებე თეთრათ, ვდღლი ზე აბაზიანი მარკა და გოუგზავნე „ტარტაროზის“ ლედახტორს. რავარც იქნა მოაწია შაბათმა და გამევიდა „ტარტაროზი“. ევილე ხელში და დევიწყე ფურცლა. გადავმალე, მარა ვაგიონია!.. სადაა ჩემი წერილი!.. და ბოლოს მივაწიე ცნობათა მიღებას და იქინე სწერია: ჭიათურა.

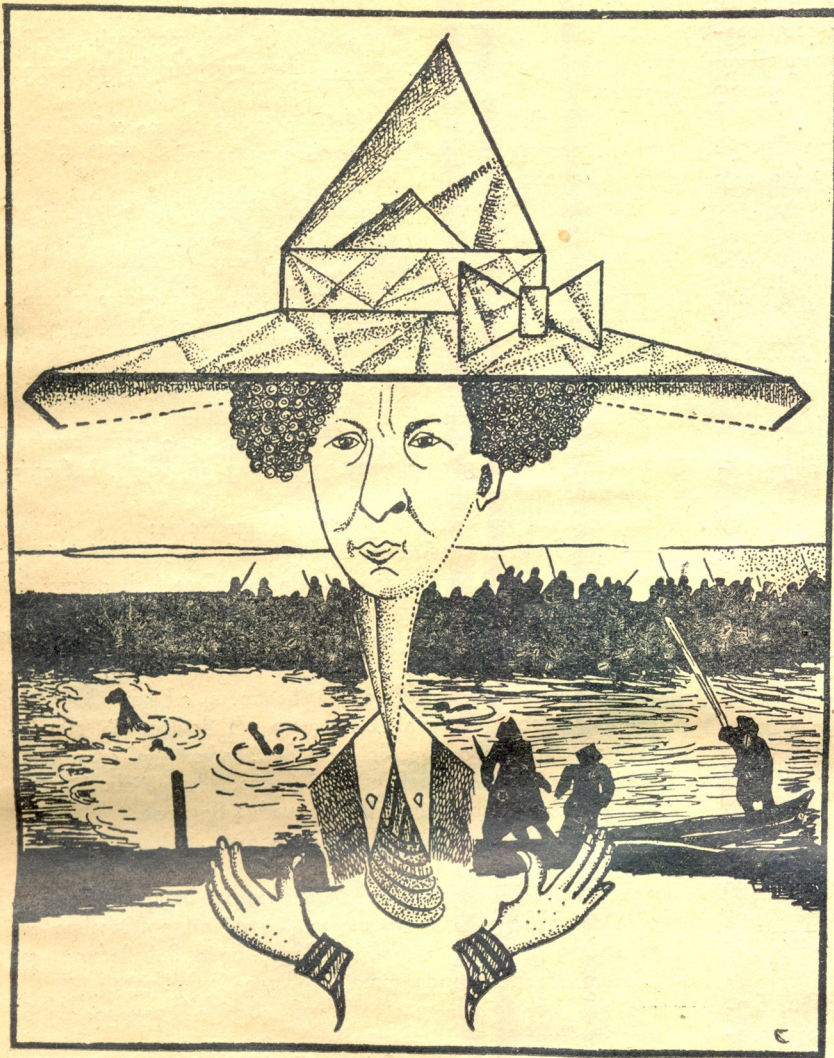
— „გოგოისა“ —ო. „თქვენ იწერებით, რომ ჩვენი ტელეფონისტები ნამეტანი ყურწავლებული ქალებიაო. ჯერე არ შემაერთებს და მერე ჩვიდმეტი წელიწადი რომ ვებვეროს, მინც არ გამაერთებსო. აი! ხომში თქვენს წერილისაო“.

ვრეკე, ვრეკე, მომტყდა ხელი.
ვერ ველირსე შეერთებას,
ხეუყელი კაცი არ ვარ,
ყურს არ მიგდებს ტელეფონისკა!..
კაკ მოუნა ტაკოი დელა,
რატომ ყურს არ მათხოვებენ
რახედინენიე არ ქნეს,
შვიდი წელიწადი ვრეკე!..

„იწერებით: ტელეფონისტები ყურს არ მიგდებენო. შვიდი წელიწადი თუ მიაჯინდი და აღარ მიეცი სამეკელი, ჩენმა მტერმა თქვა მაგისტანა! ყურისგდება კი არა, რატომ კეტი არ დაგარტყეს თავში! ვინ მოგცათ თქვენ უფლება დღევანდელ ხელისუფლებაში, ქალთა ემანსიპაციის დროს, რომ ქალებს შვიდი წელიწადი მოსვენება არ მისცეთ! ეს ამბავი რომ ჯენადელმა გაიგოს, შავ დღეს დაგაყენებთ“.

უყურეთ ახლა ამ გლახის ჭირს, ამ ლედახტორს, რავე მასხრათ ამილო, რავე მომჯაყა კაცი! აწი დამიჯერებს ვინმე?! აწი შეეშინდებათ ჩემი! აჰ!.. არ შეგქამოს ჭირმა! აწი შვიდი წელიწადი კი არა, შვიდასი წელიწადი რომ რეკო, ვილა მომაქცევს ყურაგდებს! აგია მუშკორის პატივისცემა?! არა, არ მიბეჭდავს, არ მიბეჭდავს, მარა ამ ვალანძღვას რას მერჩის! ვაი. ჩემო დღეო, რავე ამიღენ მასხრად! რავე ტყვილა დავკარგე ამდენი მარკები! მინც და რავე გამამხილენ ასტე ვეკარათ, რავე მომსპენ კაცი! მე რაცხა ჩუმათ მივწერე ჩვენი ტელეფონისტების ამბავი და იმ ურჯულო ტარტაროზის ლედახტორმა ასწია და ყორისფელი წინ დოუღაგა ამ ჩვენ ტელეფონისტებს! თელათ სააშკარაოზე გამამიყვანა კაცი! ფუი!.. რაცხა ეოთი ოციოდე წერილი მაქეს გასაგზავნი, იმასაც გოუგზავნი და მერე დმერთმა ისიც შეარცხვინოს და მისი ტარტაროზიც! აფსუს ჩემო შეთხუზულო წერილებო! აცსუს ჩემო დესპინეს ჩაკვარკვალიტებულო პოჩერკო! რავე სამასხარო გახდით! არა უშავს რა, ყოველთვის ასტე არ იქნება საქმე, ჩემთვისაც გათენდება როცხა იქნება და ყოფას უტირებ ის რაცხა ლედახტორია, თუ ბუს კვერცხი! ვნახოთ თუ რავალია ჩემი შეთხუზულის მასხრათ აღება და დესპინეს პოჩერკის დაწუნება! სმოლოჩ, მის საქმეს!..

ვოგია.

ალ. წუწუნაძე:—ამ „ჯანყმა“ მეც ამიჯანყა საქმე სახკინმრეწვში.

პ ა ტ ი ო ს ა ნ ი კ ა ც ი

— აღარ ვიცი, ვის ვანდო სალარო. ვინც მივიღე, ყველამ გაფლანგა და კინალამ მეც შიგ ჩამითრია.—ასეთი სიტყვებით შესჩიოდა ტრესტის გამგე თავის მეგობარს.

— ძალიან ძნელია პატიოსანი კაცის პოვნა. პატიოსანება აღადმიანს შუბლზე არ აწერია, რომ ერთის შეხედვით გაიგო; ისე კი რა იცი ვინ არის. მიუგო მეგობარმა.

საანკეტო ფურცლები შემოვიღე, რომ იმით მაინც გავიგო მათი წარსული და ვინაობა. ჯერ-ჯერობით ცხრა მთხოვნელმა შეაფსო ანკეტა. აი, მე

წავიკითხავ და ერთად გავარჩიოთ:

„ნემსაძე პარმენ სპირიდონის-ძე. შრომის სტაჟი 30 წელიწადი. მამა გლეხი მყავს, დედა—პროლეტარი. რწმენით კომუნისტი ვარ, მაგრამ შემთხვევით პარტიის გარეშე ვარ. კარგად მახსოვს 1925 წლის რევოლუცია“.

მეორე ანკეტა.

„ცხვარიყლაპიაშვილი გიორგი იონის-ძე. მამა რევოლუციონერი ინტელიგენტი მყავდა, დედა მშრომელი გლეხი. ეკლესია დიდი ხანია უარყვა-

ვი და „მმაჩში“ დავიწერე ჯვარი. ბაბუა ჩემს კავშირი ჰქონდა ესერების პარტიასთან. თვითონ მე სული-აა და გულით თანაუგრძნობ ჩინეთის რევოლუციას და მზად ვარ მთხალა-სედ ჩავეწერო ჩან-ძო-ლინის ჯარში, მაგრამ ფიზიკურად უძლური ვარ. ჩემი სურვილია ჩემი ძალ-ღონე და გონება მოვანმარო მშრომელ ხალხს, თუ თქვენ ამის საშუალებას მომცემთ და მოლარედ მიმიღებთ“.

მესამე ანკეტა.

„ჭაჭუა იასონ ისიდორეს-ძე. სპეცი-ადმინისტრატორი. ჩემი მშობლები მეზიანები იყვნენ, რომელთაც სასტიკად სდევნიდა მეფის რეჟიმი. თვითონ მე აქტიურად ვიბრძოდი ნიკოლოზის წინააღმდეგ. ჩემი ბრძოლა იმაში გამოიხატება, რომ არ წაველ ომში მეფის რეჟიმის დასაცავად; პირიქით, თავი მოვიავადმყოფე და თეთრი ბილეთი მივიღე“.

ჭაჭუას თავდებად უდგება ვაჭარი ლობერია. აი რას სწერს ის:

„ჭაჭუას თავდებით ვუდგები, ჯერ ერთი, იმიტომ, რომ ბავშობიდანვე ვიცნობ, მეორე კიდევ, იმიტომ, რომ მისი და მე მყავს ცოლად“.

გამგემ მიატოვა კოთხვა და ნაღვლიანად შესჩივლა:

— მოდი შენ ეხლა და ანკეტებს დაუჯერე. თითქოს ყველა ესენი რევოლუციონერები არიან და მათი მამა-პაპაც დიდი რევოლუციონერები ყოფილან.

— მართალია! — დამოწმა მეგობარი, — დიდი ხანია მოსასპობია ეს ანკეტები. სიმართლეს არავინ არა სწერს...

— მოითმინეთ, — შეაჩერა გამგემ, — აბა, ეს ანკეტა წავიკითხოთ:

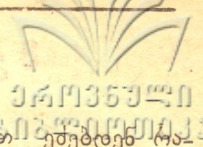
„შვინდაძე პეტრე. მამა-ჩემი სტრახნიკი იყო, დედა-ჩემი ღვთის ნაცოლარი, შემდეგ მკითხაობდა კიდევ. თვითონ მე სხვადასხვა საქმეს მივადევდი: მეფურნეთაც ვიყავ, ბუღალტრადაც, კანტორშიკადაც და ცირკის კლოუსადაც. სამ თვეს ვიჯექი გაფლანგვაზე, ეხლა გამოვსწორდი და პატიოსან სიტყვას გაძღვეთ, რომ სინილისიერად შევასრულო ჩემი მოვალეობა, რომელსაც დამავალდებ“.

— იშვიათი შემთხვევაა. — წამოიძახა გამგემ, — პირველად ვხედავ, რომ კაცი სიმართლეს სწერდეს ანკეტაში. თქვენ რას იტყვით?

— ჩემის აზრით, რაკი მზან ანკეტაში სიმართლე დაწერა, მაშასადამე, პატიოსანი კაცი ყოფილა და პატიოსნადაც შეასრულებს სამსახურს.

— მეც ასე ვფიქრობ! — დაადასტურა გამგემ.

დაკარგული განცხადება

კარგად მახსოვს, როგორ უგუხნობდ ვსწერდი მაშინ იმ განცხადებას. თითქოს წინათგრძნობა მეუბნებოდა, რომ კარგი არაფერი გამოვიდოდა იმ ქალაქიდან, მაგრამ არ დაუფუჯრე წინათგრძნობას და უგულოდ შედგენილი განცხადება ასევე უგულოდ მივართვი ვისაც ჯერ არს.

— „თუ გამოვა რამე, ხომ კარგი, თუ არა და წყალს წაუღია... არც მაგაზე შევიწუხებ თავს... ვთქვი გუნებაში.“

ორი დღის შემდეგ მივაკითხე. თანამშრომელს, ვისაც ჩემი განცხადება ქონდა, ძალიან კარგად ახსოვდა იგი და ჩაბარების დღეც კი გამახსენა.

— ეხლავე მოეძებნი...—მითხრა მან ისეთი საქმიანი კილოთი და ისე თავაზიანად, რომ საქმი უკვე გათავებული მეგონა.

ბარიერს კმაყოფილებით დავეყრდნე. არ გასულა ერთი საათი, შევნიშნე, რომ არც ისე კარგად იყო საქმე, როგორც მეგონა.

განცხადება დაკარგულიყო. დაკარგულიყო ისე, როგორც დაიკარგება ხოლმე მსხვილი მფლანგველი რევიზიის მეორე დღეს.

— არასოდეს მსგავსი რამ არ მომხდარა ჩვენს დაწესებულებაში, თქვა გაკვირვებით თანამშრომელმა. დავაძვინი კიდეც...

და ისევ ძებნას მეუღდა. — არ ღირს,—ვუთხარი გულწრფელად.—მიბოძეთ მხოლოდ ერთი ნაჭერი ქალაქი, კალმისტარი და ეხლავე მოგართმევთ მეორეს... ეს ადვილი საქმეა და მე მგონია, თქვენთვისაც სულ ერთი იქნება.

თანამშრომელმა წარბები შეიჭმუხნა და ისე იჭვიანად ამხედ-დამხედა თავიდან ფეხებამდე, რომ თვითვე მჭივ დამებადა საწყენი რამ ზომ არ წამომცდა-თქო.

მიძიმე სიჩუმე ჩამოვარდა, რომელიც ისევ თანამშრომელმა დაარღვია:

— საკვირველი ლოგიკა აქვს ზოგიერთ ადამიანს... ნუ-თუ თქვენ გგონიათ, რაკი ქალაქი ეხლავე არ აღმოჩნდა, მაშ უთუოდ დაკარგული იქნება?... კიდე გეუბნებით, რომ ამ დაწესებულებაში არ შეიძლება მოხდეს მსგავსი რამ... ჩვენი საქმის წარმოება სამაგალითოა მთელს ტფილისში... ყოველი წარაღო, სულ უბრალო ქალაქი აქ ფრთხილად გადადის მაგიდიდან მაგიდაზე და ბოლოს ყურადღებით და მაგრად ეკერება შესაფერ საქმეს... თუ არ გჯერათ, გთხოვთ... უმორჩილესად გთხოვთ, გადმო-ბრძანდეთ და გადაათვალიეროთ ყველა საქმეები!..

აქ აღელვებულმა თანამშრომელმა ისე ჩამკვიდა მკლავში ხელი ბარიერის გადაღმიდან, რომ უთუოდ გადამათრევდა ბარიერზე, რომ ჩემზე უფრო მაგარ კომპლექციის ყოფილიყო.

ძლივს გავაშვებინე. — როგორ გეკადრებათ.. მე.. მე.. ისე ვთქვი.. წამომცდა... თორუმ-ბეწვისი ოდენა ეჭვიც კი არ შემპარვია განცხადების დაკარგვაში... დარწმუნებული ვარ ამ დღეებში მოიძებნება კიდეც...

— რა თქმა უნდა... დაწყნარდა თანამშრომელი. თქვენ დამშვიდებული ბრძანდებოდეთ... აქ ისეთი დაწესებულება არ არის, რომ რამე დაიკარგოს... პირიქით... რას ნიშნავდა ეს „პირიქით“ უღრობის გამო აღარ მიკითხავს და პირი კარებისაკენ ვქენი.

მესამე დღეს ისევ განცხადების შისაკითხად მივედი დაწესებულებაში რალაც არაჩვეულებრივი რამ ხდებოდა. ყველგან საქმეების და ქალაქების ზეინი იღდა

და ამ ზვინებში ყველანი გაფაციცებით ეუბნებოდა ლაცას.

— რაშია საქმე?... შევეკითხე ჩუმად დარაჯს, რომელიც იქვე კარებთან რალაც ქალაქებს ქექდა ნავის ყუთში.

— ეშმაკმა იცის რაშია! მესამე დღეა ასეთი ორომტრიალია... ვილაც ოხერ-მუდრეგის განცხადებას ეძებენ და ვერ უპოვიათ...

ელდა ნაკრავით ვეცი თანამშრომელს. — რას უნებებთ; კაცო!.. ეს რა ამბავია? თანამშრომელმა მუდარით შემაჩერა:

— თუ ძმა ხარ, ნუ აღელვებით... მხოლოდ ერთი... ერთი წუთი გვაცალეთ კიდეც და... ეხლავე, ამ წუთში ვიპოვით!..

— არ უნდა, ადამიანო, დაანებეთ თავი... მომეცი ქალაქი და ეხლავე დაგიწერთ მეორეს... კიდეც კარგი, რომ ჩვენ შორის ბარიერი იყო, თორემ ვინ იცის, იქნებ ეხლა ცოცხალი არც კი ვიყო. ბარიერმა გადამარჩინა.

თანამშრომელი გაბრაზებული მიყვიროდა: — გიციობთ, გიციობთ, შევილოსან, ვინცა ბრძანდებით... არც ისე ბრმები ვართ... მეტი უნდა წახვიდეთ და დასჯლახნოდ თქვენებურად, რომ ამა და ამ დაწესებულებაში განცხადებები იკარგებაო... არა შევილოსან, აქ პროვოკაცია არ გაგვიათ... თქვენს ანკესზე არავინ წამოეგება... წადით და სადაც გითევზავნიათ, იქ ითევზავეთ!..

— რჯული... მადლი... აზრადაც არ მომსვლია თევზაობა და არც გამეგება მისი რამე... ერთხელ დაგიჭირე ერთი ციდა თევზი ოლასკურაზე ქუთაისში და ისიც ხეულიდან გამოცურდა... მას შემდეგ არც მიცლია...

— გიციობთ... გიციობთ, ვინცა ხართ!.. მთელი ერთი საათი ვამშვიდებდი.

განცხადების კვალი კი არსად სჩანდა. ბოლოს, ნიშნად იმისა, რომ გულში არავითარი ცუდი განზრახვა არ მქონდა, დავუტოვე თანამშრომელს ჩემი მისამართი, და შევპირდი რამოდენიმე დღის შემდეგ შემოსვლას.

არ გასულა ერთი კვირა, რომ ისევ იქ ვიყავი. ძებნა უკვე შეიწყდა.

— აღბედა იპოვეს... ამოვისუნთქე შევებით, მაგრამ თანამშრომელმა სწრაფად შეაკეცა ფრთები იმედს.

— იცით რა,—თქვა მან—ჩვენ გადავთვალევერეთ ყველაფერი, მაგრამ თქვენი ქალაქი ვერსად აღმოვაჩინეთ... ეჭვი გვეპარება, შესაძლოა გაგზავნილ ქალაქებს გაყვა შეცდომით... მაგრამ მე უკვე მივიღე ზომები... ცირკულიარი მზად არის და დღესვე დაუფუზავნი ყველა დაწესებულებებს, ვისთანაც კი გვექონია და გვქვს საქმე, რომ თუ თქვენი განცხადება მათთან მოყვა შემთხვევით, რაც შეიძლება სასწრაფოდ გადმოგვიგზავნონ უკან... ასე რომ ამ ორ კვირაში ყველაფერი გამოიკვებვა... ყველაფერი...

მადლობა გადაუხადე. მეტის თქმა ვეღარ ვაბედე, ანდა რა აზრი ქონდა... ცირკულიარი უკვე დაბეჭდილი იყო და კონვერტებშიაც ჩაწყობილი.

არც ერთ ჩემს განცხადებას არ დაუეინტერესებია ვერ ისე, როგორც ამას, აიძტომ ორი კვირის შემდეგ ისევ იმ დაწესებულებაში ვიყავი.

თანამშრომელი უგუხნობდ დაბეჭდა. — არ სჩანს არსად... ცამ ჩაყლაპა თუ მიწამ, ვერ გამოგვიკვებია... ძალიან სამწუხაროა, მაგრამ რა გაეწყობა... დასწერეთ ისევ მეორე... ამას მაინც და მაინც დიდი მნიშვნელობა არ აქვს...

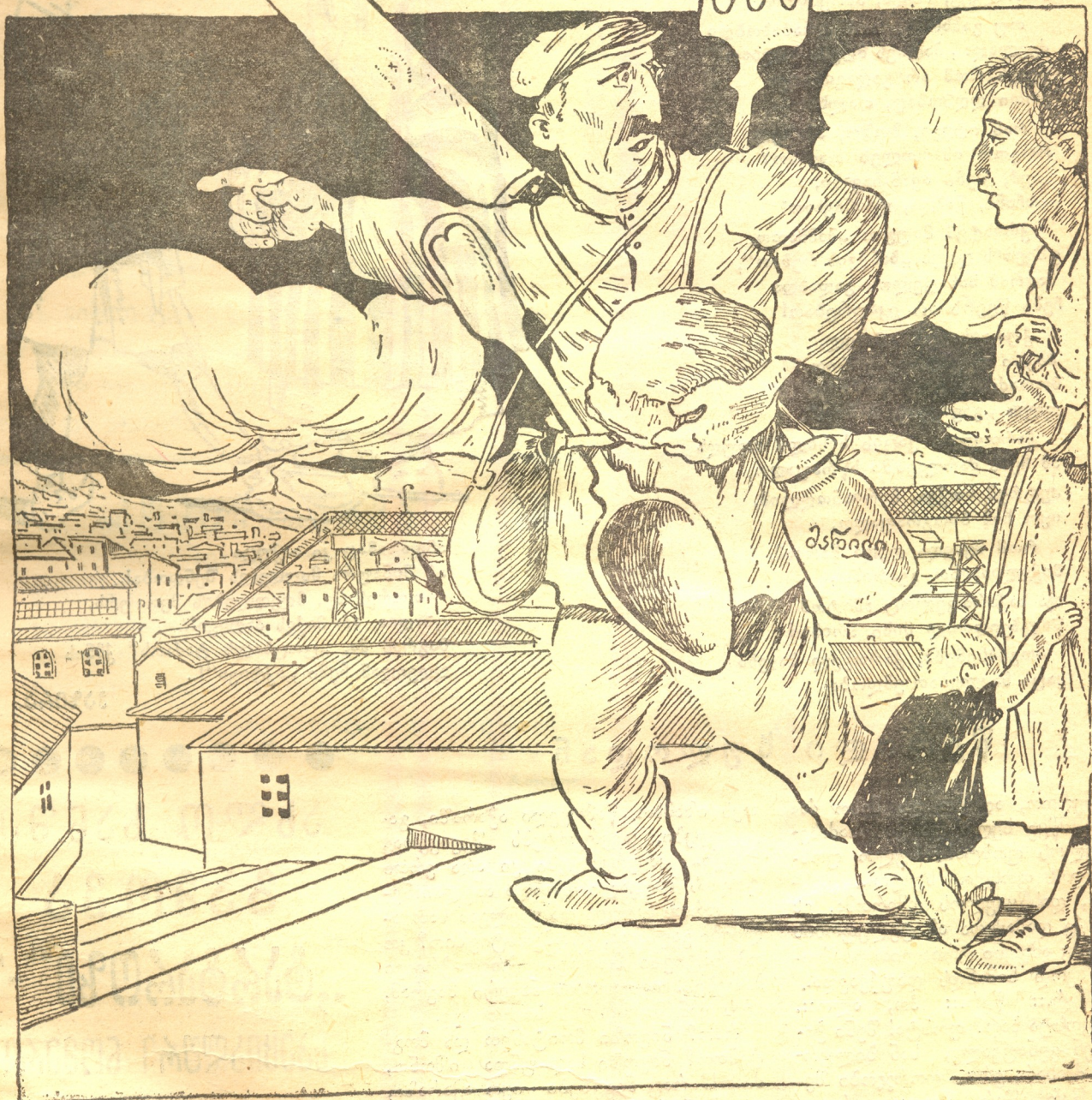
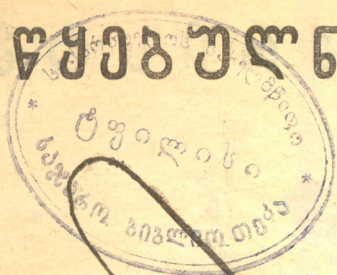
სულთა ფურცელი და კალმისტარი გამომიწოდა. — გაშეხარდეთ, თუმცა გასანარელი რა იყო და წერისთვის მოვემზადე.

დაწესებულებაში რალაც არაჩვეულებრივი რამ ხდებოდა. ყველგან საქმეების და ქალაქების ზეინი იღდა

დავიწყებულნი

მუშაკობმა გახსნა წითელი სასადილო რუსთაველის გამზირზე. ამავე დრო მუშათა უბნები რჩება უწყურადღებოდ.

ქრონული
ზიგლირთეკა

— ვა, რას ნაზობ ქალო, ნახევარი გზა უკვე გამოგვივლია; დიდი-დიდი ორნახევარი ვერსი-ლა დაგვრჩა გასავლელი, მივიდეთ, დავხსნდეთ და არხეინად შევქეცეთ სადილს „ჩვენს“ ახლად გახსნილ წითელ სასადილოში.

ერთხანს დაფიქრებული ვიყავი, შემდეგ ვისარგებლე შემთხვევით, როდესაც თანამშრომელმა ზურგი შემომაქცია, მივატოვე ყველაფერი და მოვცოცხე...
რა მქონდა მოსაცოცხავი?..
საქმე იმაშია, რომ ამდენ დავიდარაბაში მე უკვე დავიწყდა, რასაც ვთხოვლობდი პირველ განცხადებაში.

ეს არაფერია... მე მხოლოდ ის-მაწუხებს, დაწესებულებაში ჩემი მისამართი დარჩენილი იყო და ვაი ფუ. გამომიძახონ და მომთხოვონ განცხადების ხელახლად დაწერა...
რა ვქნა მაშინ?..
რა-დავწერო, რომ აღარ მახსოვს...

სინემატო.

მაჰმადმა უთხრა ქრისტესო:
„ბოშო, რას იგრებ კისერსო?
თავს რომ მაწონებ, აგწმე და
განად მოგიქცევ სიგრძესო!
ქუთათურ კნიაჲს მაგონებ
მავ ტყავის საცვეთებითო,
შოდიხარ, თითქოს მთას და კლდეს
შოარღვევ, რალა, მხრებიო!

თუ გახსოვს, რომ ტრაბახობდი
ძველად: „პატივს მტემს ხალხსო!“
წელს რომ არ გადაგიხადეს
ერთი დღეობაც, თალხიო!..

რას იტყვი, ბოშო, ამაზედ,
როგორ იმართლებ თავსაო?
ეჰ, შენი ავან-ჩავანი,
სჩანს, წახდა, დაინავსაო!

ქრისტემ მიუგო: „მაჰმადო,
გშვენივს დღეს „ხანჭკის რებაო“,
შაგრამ სანაცვლოს გადანდა
ჩემს წვერს არ ეკადრებაო!

ქუთაისიდან გმახელ,
ბაკში დავსტოვე ვირიო,
შოთაძის სადალაქოში
დღეს „გავიკეთე პირიო“.

ქართველი კაცის სისხლი სდუღს
ამ ჩემს ძარღვებში სწრაფადო,
აეტრემ სთქვა, მირიანოღლიმ,
იყო ჩემ ბიოგრაფადო,

რომ მყავდა დედა მარიამ,
შიქელაძიანთ გვარიო,
და საქართველოც ამიტომ
წილხვედრილ მისი არისო!

მოგეხსენება, ქართველ ხალხს
კაცი ნაკლებათ ენდობა,

ანდაზამაც კი ააქუცა
აქ შინაურს მღვდელს შენდობა!..
თორემ მე, მღვდლებს მეთაურს,
ცნადია, არ მაქვს პატივი!..
შაგრამ ჰა, „ცოცხალს ტაძარს“ ქმნის
დღეიდან ჩემი „აქტივი“!..

ჰაჰირა.

წერილი ხულოდან

აი ღმერთო, ალახო და მისო ძა-
ლავ, მომიწყე ხელი და გამომაძახე-
ბინე ხულოს ფოსტა!.. ხულო ფოს-
ტა... ხულოს ფოსტა... ხულო... ფოს-
ტა...: აი, დასწყევლოს ღმერთმა, ეს
ხელები ქე დამაძვრა ამ ტელეფონის
ნაბრუნები; ამდენი ჭრილით წისქვი-
ლი ორ კოდ სიმინდს დაფქევდა...
წკრ... წკრ...: წკრ...: ჰო, ალო...:
ალო...: ფოსტა ხარ? ფოსტა! შენი ჭი-
რიმე, შენ გენაცვალე, სან ბილურ-
სან! თუ ძმახარ, ერთი ღორჯობი შე-
მიერთე. წკრ... წკრ... წკრ...: ღორჯო-
მია?:: ვინ ხარ ტელეფონთან?.. ქა-
თიბი? (მდივანი) ხოლო... გამარჯობა
შენი სენხიავ... მეც ქათიბი ვარ სხა-
ლთიდან... ხოლო...: რაქქა ძმაო...: ვე-
თრევი და ქე ვარ, ასლანა მახაჰადის
ცხენივით...
მოვიკლა თავი... რაფერ მოვიკლა,
არ მოვიკლა და, რალა სასიცოცხლო
ვარ... გადამყვა მამაჩემი, რვა კლასი
გამათუებია: იფიქრა: რალაცას სიკე-

თეს იზამსო. წამოვედი აჭარაში, გა-
კვეთლები, კავერკოტებს შევიკერავე
მეთქი... კავერკოტები კი არა ერთი
ტილოს შარვალს მქონდა ანგლიჩანე-
ბის დროს ნაყიდი და ყველგან სათვა-
ლეები გაუჩნდა, კოპერატივში? კო-
ოპერატივში მოაქვენ ჭრელ-ჭრელი
ჩათები... იგიც ორი ნაჭერი მაგრამ,
იძას ვინ მიუსწრებს საყიდლად.

რაო? ნიგოზი მოიტანეთ და მოგ-
ცემით? ნიგოზი სად უნდა იშონო,
ძმაო! რაც ნიგოზები იყო აჭარაში,
ალექსანდრე ახალაძეს და შველედე
ბერიძეს მოუჭრელი არ გაუშვია.

ავენსებიო? რის ავენსები, ძმაო?
ავენსები კი არა, შარშან ჩემი ჯიბის
ფულით ნაყიდ ქალაღების ანგარი-
შები ვერ გავანდებინე. მივედი მა-
ზრაში. შევატანინე დავალიანებაში,
მაგრამ როგორც სჩანს ჩემი დავალი-
ანება და წრევანდელი ბიუჯეტი ერ-
თად დადიან დასამტკიცებლადო...

ვასაკა.

● ● ● ● ● ● ● ●

ახლო ხანში
გამოვა
„ტრეტრეში“-ს
სპეციალური ნომერი
საბჭოთა
არჩევნებზე

● ● ● ● ● ● ● ●

გვყავდა სიმონ გოგიშვილი — აღმასკომის თავმჯდომარე და სიმართლე უნდა იქნას მართლაც იყო თავს მჯდომარე. საქმისათვის არ ეცალა, მუდამ იყო ღვინით მთვრალი. სეირნობდა თავის თემში, და ქალებზე ჰქონდა თვალი. ექვს თვის შემდეგ ამ ჩვენს სიმონს ქი ამოჰკრეს მძლე პანდური. გლეხებს დიდათ გაუხარდათ, რომ ამ ამბავს მოჰკრეს ყური.

— სანიტკომისის წევრი (სანიტარს):— ეს რა უსუფთაობა ყოფი-
ლა აქ? რატომ არ გაასუფთავე?
— ვერა ხედავთ, როგორ აყროლებულია და სახარელი სუნის სდის?!
ახლოსაც ვერ გავეკარე!

კიდევ უფრო გაუხარდათ, მის ადგილზე პეტრეს მოსვლა და ამბობდნენ: „ბეჯითია, არ ექნება ამ კაცს მოცლა“. მაგრამ.. მართლაც არ აქვს მოცლა, საქმის კი არ, ღვინის სმითა და გლეხებთან მან დაიწყო ლაპარაკი სულ სხვა ხმითა. პეტრემ კონტად მოიმარჯვა პაპიროსი, ტროსტი ხელში. არშიყულად, განიერად მაუხერი ირქო წელში.

არც სხვებია სახეირო: მდივანია დიდი ყბელი. გლეხმა მის წინ მოკრძალებით მოიხაროს უნდა ქელი.

დამტარებელი ერთი გვყავს, სახელად ჰქვია ბენია. სიმართლე გითხრათ — ამ თემში ერთხელაც არ მოუბრუნია.

„კულგული“.

ცნობა „ტარტაროზს“

ძია ტარტაროზ, წერილს გწერთ, ნაწერი არის მელნითა: ჩვენი საქმე და ამბავი არ გამოითქმის ენითა! ოზურგეთიდან გვისროლეს, როგორც მუშკორთა კრებულის, ჯიბეში გროში არ გვიდევს, დავდივართ დასუსტებული. ცოლს ტკბილი სიტყვა ვუთხარით, მით დავაჯერეთ საწყალი, და როგორც იყო, დავტოვეთ ორი-სამი დღის საგზაო. ვიხრეთ თბილის ქალაქი, სწორი თუ მრუდე ქუჩებით, ქალები — მოკლე კაბებით და დაწითლებულ ტუჩებით... მაინც ოზურგეთს ვივლით მუშკორთ დევნილი ლაშქარა: ჩვენება გასაოცარი ისევ იქ არი, რაც არი! მდიდარი არის ქალაქი ბიუროკრატიულ „ტიპებით“: მუშკორთა ათვალწუნობით და მათზე გადაკიდებით!..

„კოეტი“-შარმაჯევისტი

მიზაძვა მ. უხნაძისა.

ფარმაცევტებო, შემოკრებით ყველა,
ნუ გეშინიათ აწ თქვენ მტერისა:
მე პოეტობით ხალხს დავანახვე,
რომ ჩვენც გვაქვს ნიჭი ლექსის წერისა.

ჩვენც შეგვძლება ლათინურს გარდა,
მივწვდეთ სამყაროს და პოეზიას;
თუ მოვინდომეთ, არამც თუ ტფილისს, —
შევცვლით ამ დროსაც ახალ გეზიანს.

ვინ ჭავჭავაძე, ვინ წერეთელი,
კარგათ გახინჯეთ ჩემი ლექსები;
მე რუსთაველზე კარგი შაირით
ჩემს მაღალ მუზას ვეაღერებო.

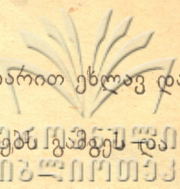
მე შოთასავით არ უმღერ ღმერთებს
და არც ვადიდებ ვინმე თინათინს,
მე რეალობას ღრმად დავეწაფე
და ხშირად მელანს ურევ ქინაქინს.

ინფუზუმ რადიკს ვალერიანი
ვინ შეამზადა, ჰა, ეს ვერანი?!
ოხერი მუზაც ეხლა მოვიდა,
უნდა დაგტოვოთ ერთ წუთს ყველანი.

მაგრამ მუზა, ეს ოხერი,
დიდი ხნით არ მეკარება...
რომ დავიწყებ ლექსის წერას
შიჰრის, სახლაც მეპარება!..

მორიელი.

მიტმირონი.

თითქოს რაღაც უბედურებას ვგრძობდი, რომ დაწესებულებაშიაც ათი წუთით ადრე მივედი.

სრული ათი საათი იყო, გამგე შემოვიდა, გამომიწოდა ხელი და ალერსიანათ მომმართა:

— გამარჯვება ამხანაგო ვანო. რომ იცოდე — როგორ დავილაღე, ავტომობილს აღარ გამოვუძახე და ფეხით წამოვედი, თუმცა ცოლი მეჩხუბებოდა: სად გავიგონია გამგემ ფეხით იაროსო, მაგრამ მე მაინც ჩემი გავიყვანე. მხარზე ხელი დამარტყა და კაბინეტში შევიდა. კარებში შიკრიკი გრიშა შეხვდა, რომელიც ჩვეულებრივ დაეწოდა კალოშების გასახდელათ, მაგრამ გამგემ შეაჩერა:

— შენ ნუ სწუხდები, ამხ. გრიშა, კალოშებს მე თვითონ გავიხდი, შენ მხოლოდ ეხლავ ჩამოსხენ კარებიდან ბიუროკრატიული განცხადება—„დაუკითხავად შემოსვლა აკრძალულია“. დეე, ვისაც უნდა და როცა უნდა, შემოვიდეს.

ვხედავ, რომ გამგე თავის ჭკუაზე აღარ არის.

პატარა ხნის შემდეგ მასთან შედის ადგილკომის თავმჯდომარე კვერნაძე, რომელსაც დიდის ალერსით ეგებება გამგე:

— ჩემი გულწრფელი სალამი ამხ. კვერნაძეს! რამდენი ხანია მინდობა მეთქვა, მაგრამ ყოველთვის მაგიწყდებოდა. დროა, ამხ. კვერნაძე, თავის სიმალეზე დავაყენოთ პროფმუშაობა, რომ მუშა-მოსამსახურეებმა დაინახონ თქვენში ნამდვილი ხელმძღვანელი და დამცველი. მართლა, ეხლა მომაგონდა, — მგონი წელიწად-ნახევრის საწყე-

რო მაქვს გადასახდელი. მოლარეს უთხარით ეხლავ დამიკაონ ჯამაგირიდან.

ადგილკომი გაკვირებული შეჰყურებს ჩემს „საბოლოს მოახსენებს“:

— გიორგი დიმიტრიევიჩი, მე თქვენთვის შეღავათიანი ბილეთები ვიშოვე „სილვა“-ზე. გუშინ თქვენს ცოლს ებრძანებინა.

— ეს როგორ შეიძლება, ამხ. კვერნაძე. ჩემს ცოლს ეგ თავისი შეუფერებლობით მოსვლია. მას რა ნება აქვს უბრძანოს პროფმოდრაობის ხელმძღვანელს! ეს აღარ მოხდება! რაც შეეხება „სილვას“ მოსმენას, მე წინააღმდეგი ვარ, რადგან იდეოლოგიურად არ მაქციაყოფილებს. იმაზე კი დიდი მადლობელი დაგრჩებით, თუ ერთ-ერთ სააგიტაციო პიესაზე მომიხერხებთ.

კვერნაძე ოფლში გაწურული გამოვიდა გამგის კაბინეტიდან. შემდეგ ჯერი კომუჯრედის მდივანზე მიდგა:

— ამხ. სამსონს გაუმარჯოს, სამსონს. მაგრამ გულახდილათ კი უნდა გითხრა—ძალიან გემდური, რადგან სათანადოთ არ დამტვირთე პარტმოვალეობით. გარდა ამისა, რატომ კვირაში მხოლოდ სამჯერ ვიწვევთ კომუჯრედის კრებებს და არა მეტჯერ? საჭიროა ყოველ დღე მოვიწვიოთ.

ბოლოს გამგემ ამოიღო ფული და 79 მანეთი გადაუთვალა კომუჯრედის მდივანს:

— გულმაღიწყი ვარ, ყოველთვის დროზე ვერ ვიხდი საწვევოს, მიიღე, მგონი მთელი წლისა უნდა იყოს.

ამის შემდეგ მე მომიბრუნდა და მეტუნება:

— ამხ. ვანო, დღეიდან ახალ მუშა-მოსამსახურეთა მიღება მოხდება არა პროტექციით, არამედ მათი გამოცდით.

მაშინ კი მივხვდი, რომ ეს კაცი მართლა არ იყო ჭკუაზე. საჩქაროდ გაველ მეორე ოთახში, მივვარდი ტელეფონს და „სწრაფ დახმარებას“ გამოვუძახე. არ გასულა სამი საათი, რომ ისიც მართლა „სასწრაფოდ“ მოვიდა. ჩავსვით ჩვენი გამგე და ფსიქიატრიულ საავადმყოფოში მივიყვანეთ, თუმცა თვითონ დიდ უარზე იყო:

— კაცო, რას მიშვრებით, რაზე მღუპავთ, საგიჟეთოში რა მინდა, ძალით ხომ არ უნდა გამაგიჟოთო.

მე, მართალი გითხრათ, ცოტა შევცოყმანდი, ვიფიქრე: წელან იქნებ ცოტა მოუარა და ეხლა კარგათ არის. მეთქი და განვიზრახე უკან წამოყვანა, მაგრამ ექიმებმა დამარწმუნეს:—არც ერთი სულით ავადმყოფი იმას არ გიტყვის გიჟი ვარო.

ორ კვირას იყო საავადმყოფოში. ერთ დღესაც მოწყალების და შედის მასთან და ეუბნება:

— მიიღეთ წამალი!

გამგე მაგიდაზე არტყავს ხელს და უყვირის:

— თქვენ ვინ მოგცათ ნება, რომ დაუკითხავად შემოდინართ! გაეთრიეთ აქედან! თუ რამ საქმე გაქვთ, დაწერეთ განცხადება, დააკარით საღერბო მარკა და მიმართეთ მდივანს. მე თქვენთვის არ მცალია.

საჩქაროდ მოიწვიეს ექიმები, შეამოწმეს და დარწმუნდნენ, რომ კაცი უკვე ნორმალურ მდგომარეობაშია, დატკვიანებულა.

იმავე დღეს გამოწერეს საავადმყოფოდან.

ეხლა ჩვენი გამგე მშვენიერად გრძნობს თავს და ნორმალურად მუშაობს როგორც ყველა სხვა.

— ჩემი შვილი მეურნეობას სწავლობ უნივერსიტეტში!
— უი, ქა, მუშარნობას აქაც კი ისწავლიდა; ქალაქში რა უნდა ამისათვის?!

მუშტარი:—ესეც ხომ ძველი კერძია? ახალი არაფერი გაქვთ.
— ტარტაროში გახლავთ, ღღევაწდელი ნომერი.

ფიქრობ: მოგვცდე ბარემც,
განთიადი იყო მეონი,
მივალწიე ქალაქს!
საწყალივით ვეძებ ყველგან—
მოსვენების ალაგს
აჩრდილივით მახსოვს, მოვხვდი
გლახთა სასახლეში!—

(საიდუმლო საუბარი
დარჩეს მხოლოდ ჩვენში).
ადგომის დროს შემეჩხირა
ათი ტილი ხელში!—
(„სასახლეში“ არ დავწვები,
მე ჩემს სიცოცხლეში).
„მპო“—ს უნდა გაუგზავნო,
საყვედური დიდი!
ძმაო, ვიყო შერცხვენილი,
ქვეყნის თვალში ფლიდი,—
თუ უბრალოთ გაგიბედო,
სიტყვა, ან სხვა რამე!—
გამგეობას თურმე სძინავს:
დღისითაც და ღამეც,
გლახობაში დაღის ხვები,
არა სასურველი!
„გვი“—საგან ხსნას და შევლას
ალარ ვკარგავთ, ველით.

და ვიხილავთ მოკლე დროში:
ფანელსა და ნარმას!
რითაც მოვსპობთ გამეფებულ
დარღებსა და ვარამს.

გლახობის და წითელი ჯვრის
სასადილო ვნახე!
ბევრი მითხრეს დაჯინებით,
მათზე სივაგლახე.

ტყავს გვაძრობსო— ერთი ამბობს,
მეორე—კი სხვასა!
(ისეთები მოგვევლანა,
ველარ ვიღებთ ხმასა).

აჭრელბულ კედლებს ვხედავ,
წარწერებით საგნეს!
(ეს ორივე სასადილო,
საფლავს დაეამსგავსე).

„ნისიობა“ აქაც თურმე
წაწყმედილა ისე,
რომ დავთრები დაგიკარგავს.
ლხენა - სიხალისეს.

ბული შეკრთა და შეწყობდა,
თავს დამეცა ზარი,—
როს სკოლის წინ დაზირეკეს
ეკლესიის ზარი.

გავიხედე, მღვდელს ვერ ვხედავ
და ვერც საყდრის სახეს!
(ეს სკოლები გააკვირვებს
შორით მოსულ მნახველს).

ეკლესია მოვსპობთ როგორც,
ზარიც მოვსპეით ისე!—
(ნეტავ ჩემს თქმას **ოზურგეთი**
თუ გაიგებს, ისმენს?!).

ახლაც ყურში მესმის თითქოს
უცნაური ხმები!—
მოგონება სულს მომფოთებს,
ვლგები, ველარც ვწვები.

კავნელი ბზიკი.

მგზავრობა ოზურგეთში

ოზურგეთში ლექსი ლექსზე,
დაიწერა ბევრი,—
და მეგონა იქნებოდა
როგზი ყველაფერი.
ამიტოვაც მგზავრობაში
ალარ მქონდა ჯავრი!
მივდიოდი არხინად
სხვა მგზავრებთან მგზავრი.
მაგრამ ჩემი წინათგონობა
მწარედ შეიცვალა.
(მოგონებით ახლაც მტკივა,
გული, თავის ქალა)
ნატანებზე აბა ბოლმა,
როგორ დაეავტობო?!
სადგურია ისე ვიწრო,
ზოგაგონებს კუბოს.
დგომითა და ლოდინითა

მუხლში დგება წყალი!
ნატანებო, კი ყოფილხარ,
მართლაც შესაბრალო.
როგორც იქნა გაუდექი,
ოზურგეთის მხარეს!
სადგურიცა მოსჩანს შორით—
ფიქრობ: გამახარებს.
შენობაა პატარა და
ეკლესიის მსგავსი—
(და მოგროვდა გულთან ფიქრი,
ათასჯერა ასი).
დაქანცული ძირს დავვშვი,
გაუდექი ქუჩას!—
ტალახებს და საბინძურეს
ბოლო ალარ უჩანს.
ელექტრონი არ ანათებს,
არც ფანარი— არეს!
და მივდივარ სიბნელეში,

ჩოხატაურის ბაზრობა

მოწყაელური წყალი

თავიდანვე, რაც რომ კომუნისტები გაჩნდა ჩვენში, ვამბობდი, რომ სახეიროს არაფერს დაგვაცარიან მეთქი.

და კიდევაც ამისრულდა.

ჯერ იყო და თუ სადმე ანათორიანი მღვდელი დაინახეს, წამლად არ გაუშვეს, მერე თვად-აზნაურობა მოსპეს. შემდეგ ვაჭრები და ეხლა ჩვენც მოგვდგნენ. მოდი და ნუ დაიჯერებთ, უცხოელების გაზეთების ნალაპარაკს? ამაზედ საშინელება რაღა იქნება, აქაო და ლენინმა სთქვა „რევოლიუციის ათი წლის თავზე წერა-კითხვის უცოდინარი არავინ უნდა გვყავდესო“ და სწორედ ეხლა მისდგენ ყველა წერა-კითხვის უცოდინარებს მოსაწამლავად. ათი წლის განმავლობაში იძახდნენ „არავინ დარჩეთ წერა-კითხვის უცოდინარიო“, ხსნიდნენ სკოლებს და ასწავლიდნენ, მაგრამ, განა, შეეძლო ყველას შეესწავლა? ეხლა მოუფიქრებიათ: --- „რახან ათი წლის რევოლიუციის შემდეგ წერა-კითხვის უცოდინარები არ უნდა იყოს, ამიტომ მოდი და მოვსპოთ ყველანიო“. მოფიქრება და შესრულება ერთი ქნეს. ერთ შაბათ საღამოს წასულარიან წყალსადენის სათავეში და წყალში საწამლავი ჩაუხსამთ. კვირე დილას ავდექით, მე და ჩემმა ცოლმა პირი დავიბანეთ, ჩაის სმა გავათავეთ და ჟივოი ეკ-

ლესიაში ვაპირებდით წასვლას, რომ ერთი მეზობლის კომსომოლი ბიჭი შემოვიდა. ჩემმა ცოლმა როგორც პრილიჩია მოითხოვს ჩაიზე მიიბატეა.

— ჩაი არ მინდა, მაგრამ იქნებ გუშინდელი ცივი წყალი გაქვთ მასესხოთ ცოტა—სთქვა მან და პატარა ვედრო დადგა იატაკზე.

— განა, მიღში წყალი არ მოდის?—შევეკითხე მე.

— მოდის, მარა მოწამლულია — სთქვა მან თითქოს არაფერიო

— როგორ თუ მოწამლული? — შევეკითხეთ ერთად.

— რავე არ იცით, წუხელის წყალი მოწამლეს და ხვალამდე მოწამლული იქნება—სთქვა მან.

— როგორ თუ მოწამლეს? — გავიკვირვეთ ჩვენ.

— როგორ და „წყალი უნდა გავწმინდოთ ბაცილებიდან“ — სთქვა მან და გაზეთი „იკუხარა“ დაგვიდვა წინ.

— აი წაიკითხეთ—და მიგვითთა განცხადებაზე. თქვენი მტერისას, მაშინ ჩემსას შობდა, ამ უშველებელმა ქალმა ქი არ მოაღინა ბერტყა იატაკზე.

არიჭა, მიშველეთ, მოვიწამლე—დაიყვირა და იქვე დაკარგა გრძნობა.

— შენ თუ მოიწამლე, მე რაღა შენზე ნაკლებად

ლოტო

ეი! სად ხარ ტარტაროზო, რომ გარეგო ეს მწერები? ჯიჯი წითელ ულვაშებში და ზოგია შავ წვერებით. იქ მუხრანის ხილთან ახლოს, სადაც ხშირად უსტვენს ქარი; „ამერიკულ ბაზრის“ თავში სლიგნების დგანა ჯარი. გაუმართავთ ვაჟბატონებს! აა ამაზო მრავალგვარი! მოთამაშეთ შოხის—ფიცაცა—პოწაფენიც ბლომად არი. ხშირად მუშტი გაიღვებს, ხშირად ყელსაც სწვდება ხელი; ბეკრსაც ძლიერ დააღონებს ხშირალა და კამათელი. აზარტიულ თამაშით რომ არ დაწოდა არვის გული, სამუდამოდ მიაკეტეს შმენ-დე-ფერი, ლოტო, ბული. მაგრამ დახე! ქუჩის თავებზე მოუყრიათ ერთად თავი; ლოტოსგვარი მოუწყვიათ: ყველას უნდა აძვრეს ტყავი!! ტარტაროზის ერთგულ აგენტს მათთვის ჯერ არ მიმიცლია; ამ მოვლენას ყურადღება მიაქციოს მილიციამ!

იანო.

—სიანს შენ ზორბად გიქეფია ამ დღესასწაულებზე, რომ თავი და ფეხი შეხვეული გაქვს?
— მიქეფია კი არა, არც კი გადამიხდია ეს დღესასწაულები და, სწორედ ამიტომ იყო, რომ ცოლმა მცემა და თავპირი დამიმტვრია.

მოვიწამლებოდი იმდენი ჩაის სმით—მეთქი ვიყვირე მეც და გავიშლართე ლოგინზე.

დაფაცურდა საწყალი კომსომოლი, ეცა ჩემს ცოლს, შეუხსნა გული, აუს-დაუსეა ძუძუებში ხელი, შეუხსნა კაბის ზორტი, აუზილ-დაუზილა თეძოები, მაგრამ შენც არ მოიკვდე, უფრო დანაბა ქალმა თვალები. უსობს ხელს აქეთ-იქით, აი ლაწილაკი, მარა რას ვეტყვი. ვსკდებ-ბი გულზე, ვამბობ, მოწამლული არ ვიყო გიჩვიანობი სეირს, მარა ეხლა რა უნდა ვქნა მეთქი და ვწვიარ ჩემთვის, ხან დავხუტავ თვალებს, ხან გავახელ, მაგრამ ადგომით მაინც ვერ ვდგები. ახლაფორთა, აწვალა ერთხანს ჩემი ცოლი იმ ყაზირალმა და ქიარ გაახელია თვალები.

— შემ მომარჩინე, ჩემო ანგელოზო — უთხრა ჩემმა ცოლმა მას და ისე მაგრად ჩაიკრა გულმკერდში. რომ კბილები ამიკაწყაწდა.

— არიქა, მიშველეთ, მეც მომარჩინეთ — ვყვირე მე ლოგინიდან.

— შენ არა გიშავს, შენით მორჩები—მითხრა იმ ბიჭმა და კლდე დაუხილა ძუძუები ჩემს ცოლს.

მეტი რალა გზა მქონდა, გავიშინჯე ხელით ტანის ყველა სხეული და როცა შევატყვე არა მიშავდა, წამოკლექი.

— ხომ დავიხოცებოდით ეხლა, ღმერთს რომ აგი არ შემოეყვასა, — სთქვა ჩემმა ცოლმა და ვნებიანი თვალებით გადახედა ყმაწვილს.

— ჩემი რა ვითარბა და შენ კი აუცილებლად მოკვდებოდი, ჩემო კარგო,—გუთხარი მე—მაგან რომ დაგზილა, ისე მე ვერადროს ვერ დაგზელდი და მოკვდებოდი, აბა, რა მოგივიდოდა!

— ასეთ შემთხვევაში დაზელა დიდი საშუალებაა—ეშმაკური კილოთი სთქვა კომსომოლმა.

— სწორედ კარგი ყოფილა, ერთორ სამხელ რომ ვინმე მიზამდეს ისე, იქნება აგი საწამლავი გამიქრის—კნაყოფილებით სთქვა ჩემმა ცოლმა.

— შე ოჯახ დასაქცევის შვილო, მე ხელს არ მაკიდებებ და თუ ასე კი მოგიხდება დაზელა, ისე დაგზელ რომ გვერდების ძვლებსაც არ შეგარჩენ მეთქი—უთხარი მე.

— ღმერთი შენ შეგარჩვენს იმის მეტს, შენ ასე კარგად ვერ დამზილო— მომაწყევლა მან.— შემოიარე სალამო ხანს გრიზა—უთხრა მიმავალ ყმაწვილს.

— კი, ამხანაგო ქეთო, კი—უბასუხა მან კარებიდან.

— ფეხი არ შემოგვიტყოს აქეთ, შენ ეშმაკის კერძო, თორემ გიჩვიებ სიირს — უყვირე მე და კარებთან მივეარდი, მაგრამ გამასწრო.

იმის შემდეგ აგერ ერთი კვირა გავიდა და ჩემი ცოლი დღესაც მოწამლულია. რანაირად არ ვზილე, რანაირად არ ვუქაჩავე, მარა თქვენც არ მომიკვდით, არ მოსწონს: „იმისავით მაინც ვერ შევბიო“ ისე გამიჭირა საქმე, რომ კიდე დაგზელდებდი იმ ძაღლის შვილს, მარა იგი სცხვა კომანდიროვკაში გაუგზავნიათ და ეხლა გის დავაზელო, აღარ ვიცი.

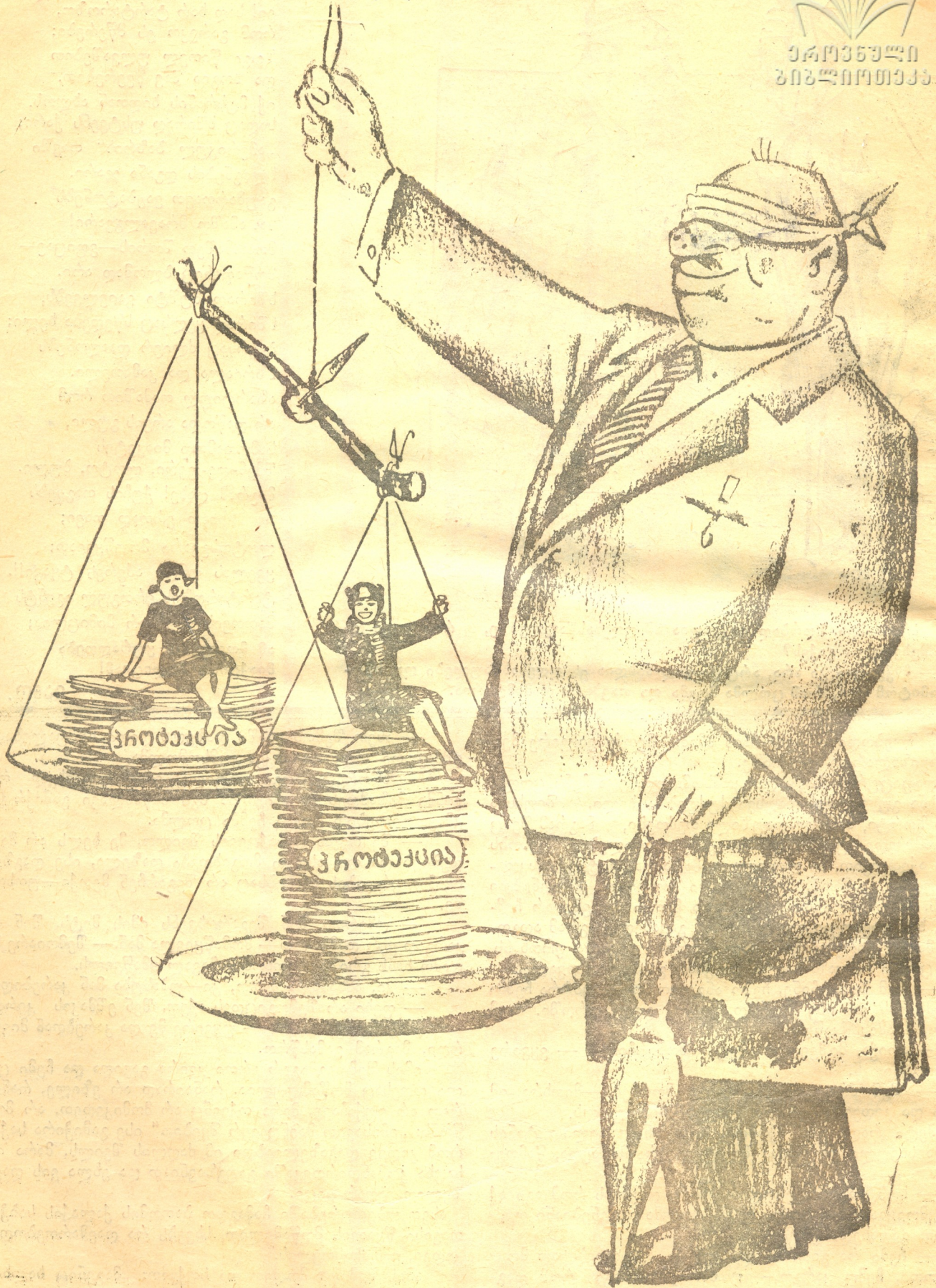
ასე: უბედურებაში ჩამადლო ბათომის ქალაქის საბჭომ თავისი წყალის მოწამვლით, სხვებს რა დაემართებოდათ კიდე, ვინ მოსთვლის.

ამის შემდეგ მოდიოთ და სთქვით: „მაგენიც ხალხისთვის ზრუნავენო“

3. თბილისი.

პროტექციის წყალობით ბევრი ეწყო სასახურში
ზრომის პირუის გარეშე. (გაზეთებიდან).

„სული ფილა“
ეროვნული
ზიგლირთეკა

— თვალებს ავიხვევ, არ შევხედავ, რათა არავინ დამწამოს პროტექცია.